

I n s t i t u t R u đ e r B o š k o v i ć

Adresa: Bijenička cesta 54, 10000 Zagreb | Tel: +385 (0)1 4561 111 | Fax: +385 (0)1 4680 084 | www.irb.hr

Objava za medije

Hrvoje Novak, Ured za odnose s javnošću

Institut Ruđer Bošković

Tel.: +385 (1) 457-1269, (99) 3126-606

info@irb.hr | www.irb.hr/O-IRB-u/Za-medije | fb.me/irb.hr | twitter.com/institutrb

Promatranje noćnog neba oduševilo Dubrovčane

Simpozij IAUS333 organiziran je u suradnji Instituta Ruđer Bošković i Sveučilišta u Groningenu te je prvi znanstveni simpozij Međunarodne astronomske unije održan u Hrvatskoj.

Dubrovnik, 6. listopada 2017. – U sklopu ovogodišnjeg simpozija Međunarodne astronomske unije „IAUS333: Peering towards Cosmic Dawn“ koji se od 2. do 6. listopada održavao u Dubrovniku, u četvrtak navečer u Umjetničkoj galeriji održano je i znanstveno-popularno događanje pod nazivom „U potrazi za prvim zvijezdama u svemiru“ na kojem se okupilo više od 120 posjetitelja svih uzrasta. Astrofizičar dr. sc. Vibor Jelić s Instituta Ruđer Bošković svim okupljenim građanima održao je zanimljivo predavanje o postanku svemira i nastanku prvih zvijezda, a vrhunac večeri bilo je promatranje noćnog neba teleskopima Astronomske udruge Korčula koje je uslijedilo nakon predavanja uz mnoštvo pitanja, pogotovo najmlađih sudionika. Događanje koje je oduševilo sve posjetitelje organizirano je u suradnji Instituta Ruđer Bošković i Zajednice tehničke kulture Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Dubrovnika s ciljem približavanja znanstvene problematike simpozija javnosti.

Sam simpozij imao je i velik značaj za cjelokupnu znanstvenu zajednicu u našoj zemlji, jer se na njemu okupilo više od 90 uglednih astrofizičara iz svih dijelova svijeta. Od istaknutijih znanstvenika, na simpoziju su prisustvovali i glavni istraživači svih trenutnih i budućih radio teleskopa čiji je cilj istraživanje epohe reionizacije svemira, poput prof. dr. Leona Koopmansa sa Sveučilišta u Groningenu uključenog u rad LOFAR (eng. Low Frequency Array) radio teleskopa u Nizozemskoj, prof. dr. Rachel Webster sa Sveučilišta Melbourne uključene u rad MWA (eng. Murchison Widefield Array) radio teleskopa u Australiji, prof. dr. Jonathana C. Pobera sa Sveučilišta Brown uključenog u rad PAPER (eng. Precision Array for Probing the Epoch of Reionization) radio teleskopa u Južnoafričkoj republici te dr. Cathryn Trott sa Sveučilišta Curtin i Međunarodnog centra za radioastronomiju u Australiji uključene u rad budućeg novog radio teleskopa SKA (Square Kilometre Array) koji se trenutno gradi u Australiji i Južnoafričkoj republici.

Iako se za kozmološkim signalom traga zadnjih desetak godina, ni jedan od navedenih radioteleskopa još uvijek nije uspio detektirati kozmološki signal jer je njihova detekcija mnogo zahtjevnija nego što su to znanstvenici do sad smatrali. No, na IAUS333 simpoziju u Dubrovniku predstavljeni su najnoviji rezultati LOFAR radio teleskopa koji trenutno ima najveću šansu detektirati kozmološki signal star nekoliko milijardi godina, iz perioda nastanka prvih zvijezda u svemiru. U LOFAR projekt uključen je i

dr. sc. Vibor Jelić s Instituta Ruđer Bošković i glavni organizator simpozija u Dubrovniku, koji trenutno vodi istraživanje zračenja naše galaksije u radio valnom području.

„Simpozij u Dubrovniku iskoristili smo za predstavljanje posljednjih rezultata LOFAR radio teleskopa koji cjelokupnu astrofizičku zajednicu čine jako optimističnom jer ukazuju da smo vrlo blizu detektiranja kozmološkog signala sa samih početaka svemira, tzv. kozmološke zore i epohe reionizacije svemira, razdoblja koja sadrže ključ razumijevanja formiranja struktura i evolucije svemira kojeg danas poznajemo, ali se do danas o tim razdobljima zna jako malo. Uz to, za sve ljubitelje astronomije organizirali smo i zanimljivo predavanje i promatranje noćnog neba na kojem se okupio uistinu velik broj posjetitelja uz mnoštvo zanimljivih pitanja, pogotovo onih najmlađih“, izjavio je dr. sc. Vibor Jelić s Instituta Ruđer Bošković i glavni organizator simpozija.